DOMSTOLENS DOM
AF 8. APRIL 1976 [1]

Merkur-Außenhandel GmbH mod Hauptzollamt Hamburg-Jonas (anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Finanzgericht Hamburg)

Sag 106/75

Sammendrag

1. *Fælles toldtarif — flager af byg i toldposition 11.02 E I b) 1 — begreb — korn valset af byg i position 11.02 E I a) 1 — forskel*

2. *Landbrug — fælles markedsordning — produkter for hvilke der gælder en ordning med fællespriser — eksport — licens — angivne produkt — udført produkt — forskel — eksportrestitution — tildeling — sats — fastsættelse — ingen — ydelse — ret — ingen*

   (Rådets forordning nr. 120/67, art. 16; Kommissionens forordning nr. 1041/67, artiklerne 1 og 3)

1. »Flager: af byg« i toldpositionen 11.02 E I b) er fremstillet af korn, som har gennemgået en afskalningsproces, hvorved en del af skallen er fjernet, og det som adskiller dem fra »korn: valset« af byg i positionen 11.02 E I a) 1 er således ikke, hvad de taber ved valsningsprocessen.

2. Artikel 16 i forordning nr. 120/67 og artiklerne 1 og 3 i forordning nr. 1041/67 kan fortolkes således, at der også erhverves ret til en eksportrestitution, selv om der er udført et andet produkt end det, for hvilket licensen er udstedt. Såfremt der på det relevante tidspunkt ikke er fastsat nogen restitutionssats for det faktisk udførte produkt, opstår der intet krav på en restitution.

I sag 106/75

angående en anmodning, som i medfør af EØF-traktatens artikel 177 er indgivet til Domstolen af Finanzgericht, Hamburg, for i den sag, som verserer for nævnte ret mellem

MERKUR-AUSSENHANDEL GMBH

1 — Processprog: Tysk.

og

HAUPTZOLLAMT HAMBURG-JONAS

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af position 11.02 E I a) 1 i den fælles toldtarif,

afsiger

DOMSTOLEN

sammensat af: præsidenten R. Lecourt, afdelingsformændene H. Kutscher og A. O'Keeffe, dommerne A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, M. Sørensen, A. J. Mackenzie Stuart og F. Capotorti,

generaladvokat: G. Reischl
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Sagsfremstilling

Forelæggelseskendelsen og de skriftlige indlæg indgivet i henhold til artikel 20 i statutten for EØF's Domstol kan sammenfattes således:

I – De faktiske omstændigheder og retsforhandlingernes forløb

Ved kendelse af 29. august 1975 har Finanzgericht Hamburg i henhold til EØF-traktatens artikel 177 anmodet Domstolen om præjudiciel afgørelse af følgende spørgsmål:

1. Adskiller den fælles toldtarifs underposition 11.02 E I a) 1 »korn, valset: af byg« sig fra underposition 11.02 E I b) 1 »flager: af byg« i position 11.02 ved, at bygflager i modsætning til valsede bygkorn skal være fremstillet af afskallede (avnefrie) bygkorn, eller er forskellen mellem disse to positioner blot, at bygflager uden forudgående afskalning af bygkornene valses (eller presses) grundigere, (således at de taber en del af deres skal ved forarbejdningen) end valsede bygkorn?
2. I tilfælde af et bekræftende svar på spørgsmål 1's første alternative spørgsmål:
   Kan artikel 12, stk. 1 i forordning nr. 120/67, hvorefter der for enhver eksport fra Fællesskabet af de i artikel 1

nævnte produkter kræves fremlagt en eksportlicens, jfr. artikel 2, stk. 1 i forordning (EØF) nr. 1373/70, hvorefter eksportlicensen berettiger og forpligter til inden for licensens gyldighedsperiode at eksportere den angivne mængde af produktet, fortolkes således, at der også erhverves ret til en eksportrestitution i henhold til artikel 16 i forordning nr. 120/67 og artikel 1 og 3 i forordning nr. 1041/67, selvom der udføres et andet produkt end det, for hvilket der er udstedt eksportlicens?

3. I tilfælde af et bekræftende svar på spørgsmål 2: Såfremt der på det relevante tidspunkt ikke er fastsat nogen restitutionssats for det faktisk udførte produkt (valsede bygkorn under position 11.02 E I a) 1, giver det restitionsberettigende råprodukt (byg under position 10.03) da ret til restitution?

Sagsøgeren i hovedsagen eksporterede i løbet af juli 1972 fire varepartier under angivelse af den for restitutionerne anvendte toldposition 11.02 E I b) 1 (bb) »korn, flager: af byg, ikke tariferet i position 11.02 E I b) 1 (aa)«, altså med et askeindhold i tør tilstand på over 1 vægtprocent og et råcelluloseindhold i tør tilstand på over 0,9 vægtprocent.

I tilslutning hertil anmodede sagsøgte i hovedsagen om en eksportrestitution og et monetært udligningsbeløb.

En undersøgelse af prøver fra eksportpartierne viste, at der ikke var tale om bygflager under position 11.02. E I b) 1, men valsede bygkorn under position 11.02 E I a) 1, som ikke var restitutionsberettigende. Derfor afslog sagsøgte i hovedsagen den 15. september 1972 sagsøgerens anmodninger og tilbageviste den 9. marts 1973 de klager, som sidstnævnte havde indgivet over disse afslag.

Sagsøgeren i hovedsagen anlagde den 16. april 1973 sag ved Finanzgericht Hamburg med principal påstand om tildeling af den eksportrestitution for bygflager under position 11.02 E I b) 1 (bb), som var forudfastsat i eksportlicenserne, samt tildeling af tilsvarende udligningsbeløb. Subsidiært nedlagde sagsøger påstand om udbetaling af den eksportrestitution, som på udførselstidspunktet var gældende for byg, samt af de for valsede bygkorn under positionen 11.02 E I a) 1 gældende udligningsbeløb.

Ud fra afgiftssatsen for valsede bygkorn under positionen 11.02 E I a) 1 udbetalte sagsøgte i hovedsagen den 19. juni 1974 sagsøger i hovedsagen et udligningsbeløb på 13 021,07 DM, men nægtede stadig at tildele sagsøger eksportrestitution med den begrundelse, at der ikke i Kommissionens forordning nr. 1383/72 af 30. juni 1972 (JO L 149, s. 30.), som gjaldt på udførselstidspunktet, var fastsat nogen restitution for valset korn, og at sagsøger i hovedsagen ikke havde krav på eksportrestitutioner for bygflager og byg, eftersom sagsøger ikke havde udført disse varer.

Forelæggelsesretten har anført, at svaret på det første spørgsmål hverken fremgår af ordlyden af position 11.02: »... valset kort (herunder flager)« eller af underpositionen 11.02 E.: »Korn, valset; flager«. Ordene i parentesen: »herunder flager« angiver alene, at flagerne også er valset korn, som desuden er blevet presset og udvalset. Det fremgår heller ikke klart af andet afsnit, punkt 6 i de Forklarende Bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen vedrørende positionen 11.02, om bygflagerne skal være fremstillet af afskallede korn (altså korn, hvis skal hovedsagelig er fjernet). Når det i de Forklarende Bemærkninger anføres, at bygflager skal have bevaret en del af deres skal [1], siger dette ikke noget om, hvor meget af skallen, der skal være tilbage, eller hvorledes den fjernede skaldel er blevet skilt fra.

Ved skal forstås der her hinden under avnerne. Da der ikke i de Forklarende Bemærkninger udtrykkeligt fastsættes nogen afskalningsmetode for bygkorn, kan det ikke udelukkes, at fjernelsen af en del af skallen kan være resultatet af ikke alene en afskalning af bygkornene

1 — Denne oplysning indeholdes ikke i den danske udgave af de Forklarende Bemærkninger.

før deres mekaniske presning eller udvalsning, men også af en afbørstning, afpudsning og presning eller udvalsning. Man kan heller ikke af disse Forklarende Bemærkninger udlede, at mindst 75 % af bygflagernes avner skal være fjernet, hvad der også kun er muligt, såfremt bygkornene afskalledes, før de blev presset. Hverken efter ordlyden af de pågældende underpositioner eller efter de Forklarende Bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen består der et sådant krav. Der er ikke i position 11.02 E I b) 1 (bb) fastsat nogen overgrænse for indholdet af råcellulose, hvorfor et nok så højt avneindhold ikke udelukker en tarifering under denne position, for så vidt som i det mindste en del af skallen er fjernet.

Finanzgericht Hamburg har videre anført, at de forklarende bemærkninger ikke giver mulighed for at fortolke den omstridte position. Bortset fra, at disse ikke er bindende for de indenlandske retter og Domstolen endnu ikke har anerkendt dem som et gyldigt fortolkningsmiddel, er de først udarbejdet efter det tidspunkt, hvor den i sagen omstridte eksport fandt sted.

Med hensyn til det andet spørgsmål har den forelæggende ret anført, at besvares det første spørgsmål således, at bygflager skal fremstilles af afskallet korn, har sagsøgeren udført et produkt, hvortil sagsøger ikke har haft eksportlicens. Såfremt dette er tilfældet, kan sagsøger kun tildeles en eksportrestitution for et andet produkt, hvis man går ud fra, at udstedelsen af en licens ikke er nødvendig for at erhverve denne ret, og at eksportlicensen og tildelingen af en restitution er to forskellige ting, der intet har at gøre med hinanden. Den forelæggende ret har ikke givet sagsøger medhold i denne opfattelse, men på grund af Kommissionens arbejdsdokument nr. VI/358/74 — B, hvori der er givet udtryk for den modsatte opfattelse, har retten fundet det for rigtigst at indhente en præjudiciel afgørelse fra Domstolen. Til det tredje spørgsmål anføres, at tilslutter man sig den i EF-Kommissionens arbejdsdokument hævdede opfattelse, (at der principielt også ydes eksportrestitutioner, selvom der ikke kan fremlægges en gyldig licens, når blot betingelserne i artikel 1 og 3 i forordning nr. 1041/67/EØF er opfyldt), har sagsøgeren principielt krav på eksportrestitution for valsede bygkorn under position 11.02 E I a) 1. Med hensyn til sagsøgers subsidiære påstand, må Kommissionens synspunkt, for så vidt som det er foreneligt med de under det andet spørgsmål nævnte artikler, også gælde, når det produkt, som der anmodes om restitution for, er basisproduktet for det faktisk udførte, kun fysisk bearbejdede produkt.

Kendelsen fra den forelæggende ret er registreret på Domstolens justitskontor den 3. oktober 1975. I henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF's Domstol har Kommissionen for De europæiske Fællesskaber indgivet skriftlige indlæg den 2. december 1975, sagsøgte i hovedsagen den 17. december 1975 og sagsøger i hovedsagen den 22. december 1975.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

II — Sammenfatning af de skriftlige indlæg, som er indgivet til Domstolen

a) Vedrørende det første spørgsmål

Sagsøger i hovedsagen har anført, at position 11.02 først nævner gryn af korn tariferet i underposition 11.02 A, dernæst korn, som inddeles efter den bearbejdning, som de har gennemgået: afskallet korn tariferet i underposition 11.02 B, afrundet korn i underposition 11.02 C, knust korn i underposition 11.02 D og valset korn (herunder flager) i underposition 11.02 E. Der skelnes altså i tariffen mellem afskallet korn og valset korn (herunder flager).

De Forklarende Bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen angiver produktets objektive kendetegn men ikke fremstillingsmetoden. De lægger ikke engang vægt på, hvor mange avner, som skal fjernes, men på hvor mange, som er tilbage. Derfor er det ikke udelukket, at bygflager kan fremstilles af ikke-afskallede råvarer. I den engelske udgave af disse bemærkninger er bygflager i øvrigt udtrykkeligt betegnet som »hele korn«, som er presset eller udvalset.

De forklarende tyske bemærkninger til den fælles toldtarif definerer kornflagerne som »korn, afskallet (avnefrie)« strider mod de Forklarende Bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen og er desuden vedtaget senere end de omtvistede eksportforretninger.

Derimod har Finanzgericht med rette henvist til den forenklede nomenklatur, som udgør bilaget til forordning nr. 1383/72, og som i modsætning til den retlige tilstand i 1968, ikke indeholder nogen særlig inddeling af sådanne flager, som der er tale om i hovedsagen, og hvor der altså ikke lægges vægt på afskalningen.

I forhold til korn, som alene er valset, er flagerne især karakteriseret ved en lang kraftigere presning (hvilket sagsøgeren i hovedsagen tilbyder at bevise), og spørgsmålet om afskalning spiller ingen rolle i forbindelse med begrebet bygflager, hverken tariferingsmæssigt eller handelsmæssigt. Sagsøgeren har som bevis herpå fremlagt en rapport fra en ingeniør i mølleri virksomhed og møllekonstruktion, hvorefter flager kan fremstilles uden afskalning. Benævnelsen »flager« kan kun anvendes om produkter, som har været udsat for varme og dampbehandling og derefter for valsning og tørring. Produkterne i tør tilstand kan ikke betegnes som flager.

Sagsøger i hovedsagen har tilbudt at bevise ovenstående og har foreslået, at der indhentes en ekspertudtalelse.

Sagsøgte i hovedsagen har anført, at position 11.02 med undtagelse af gryn og kim af korn kun omhandler bearbejdningsmetoder, nemlig afskalning, afrunding (perlegryn), knusning og valsning; det er ud fra dette kriterium, de produkter skal bestemmes, som falder ind under positionen. Udtrykkene »valset korn (herunder flager)« skal forstås i betydningen »valset ved presning«. De Forklarende Bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen indeholder ingen definition af disse begreber. De definerer kun begrebet »flager«. Der er tale om valset byg, når byggen med avner efter en forudgående vandbehandling (humectage) valses ved presning. Der er tale om bygflager, når byggen er afskallet, gennemgår en varmtvandsbehandling og valses ved presning i en flagemaskine. Bygflager kendes på udseendet; de fremtræder som flager, dvs. valsede og afskallede bygkorn med en glat, kompakt og tæt overflade. Nomenklaturudvalget for Den fælles Toldtarif er i sine forklarende bemærkninger kommet til det samme resultat.

Ganske vist består der en forskel mellem »knække« (»anknacksen«), »valse« (»quetschen«, bogstaveligt: presse) og »knuse«, (»zerquetschen«, bogstaveligt: knuse fuldstændigt) men den fælles toldtarif sondrer ikke i så henseende. Den sondring, som »Finanzgericht« har foretaget ville være teknisk umulig, både ud fra et handelsmæssigt som et tariferingsmæssigt synspunkt. Presningens tryk kan naturligvis forstærkes men dette ville ikke medføre, at der fremkom bygflager, ligesom der heller ikke ville fremkomme valset korn ved en behandling med et mindre tryk. Af denne genemgang fremgår, at det er muligt at adskille den her anvendte »rensningsmetode« fra en afskalningsmetode.

Kommissionen har anført, at Bruxellesnomenklaturen og den fælles toldtarif ved udformningen af kapitel 11 og opfattelsen af position 11.02 og dens underpositioner, tager udgangspunkt i fremstillingsmetoder inden for mølleriindustrien,

og i hvert tilfælde sondrer mellem de herved fremkomne forskellige produkter. Udfra dette synspunkt er »bygflager« ikke andet end det typiske produkt af den traditionelle fremstillingsproces. Denne proces består i, akkurat som for valset korn, at bygkorn presses mellem to valser. Men ved fremstilling af bygflager behandles kornene også med varm damp, indtil kornet, som normalt er hårdt og sprødt, er blevet så blødt og bøjeligt, at presningen ikke brækker det i forskellige uregelmæssige stykker, men omdanner det til mere eller mindre regelmæssige flager med glat overflade. Med hensyn til spørgsmålet, om det er teknisk muligt at fremstille »flager« af korn som ikke er valset, men højst renset i en børstemaskine, og hvor kornet endnu sidder i skallen, nævner den originale franske version af de Forklarende Bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen kun »flager (hovedsagelig af byg og af havre), som er knust, eller valset korn, som har beholdt en del af deres skal«. Dette er ensbetydende med, at den anden del af skallen er blevet fjernet, og at de produkter, som fremstilles af ikke-afskallede korn, ikke kan betragtes som flager i tariffens forstand.

De forklarende bemærkninger til den fælles toldtarif, som er vedtaget af Nomenklaturudvalget for Den fælles Toldtarif, følger udtrykkeligt de Forklarende Bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen.

11.02 E 1. b: bygflagerne under denne position er afskallet og valset korn, som har bevaret en del af skallen (se også de Forklarende Bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen, position 11.02, 2. afsnit, under punkt 6).

Det første spørgsmål kan altså besvares således:

»Ved bygflager i de toldpositioner, der efter forordning (EØF) nr. 1383/72 anvendes for restitutioner, forstås bygkorn eller dele af bygkorn, som er befriet for skallen og visse dele af frøhinden ved afskalning, og som efter en langvarig varmebehandling er blevet udvalset således, at de fremtræder som plader af omtrent samme form med en for det meste glat og sammenhængende overflade«.

b) Vedrørende det andet spørgsmål.

Sagsøger i hovedsagen har gjort gældende, at forordningerne 120/67 og 1041/67, som anvendes på denne sag, ikke indeholder nogen støtte for, at et restitutionskrav er afhængig af, at der foreligger en eksporttilladelse. Eksportlicenserne tjener kun til kontrol af samhandelen, og denne ordnings effektivitet sikres ved sikkerhedsstillelse. Ganske vist kræves der eksportlicens til enhver udførsel af produkter, som falder ind under forordning nr. 120/67, men dette indebærer ikke, at en eksportlicens også er nødvendig for restitutionsrettens erhvervelse. Endelig opkræves der også importafgifter, selv om der ikke kan fremlægges en gyldig importlicens. Det samme må gælde for restitutioner ved eksport.

Sagsøgte i hovedsagen har anført, at der i givet fald – uafhængigt af om der fremlægges en eksportlicens – består et krav på en eksportrestitution, når en forordning fra Kommissionen fastsætter en eksportrestitution af bestemt størrelse – efter omstændighederne ved hjælp af en forudfastsættelse –, for det produkt, som er blevet eksporteret i overensstemmelse med de i forordning nr. 1041/67 foreskrevne eksport-toldformaliteter. Men hvis sagsøgeren har eksporteret »valset korn: af byg« i position 11.02 E I a) 1 i FTT, består der alligevel intet krav på restitution, fordi der ikke i den på eksporttidspunktet gældende forordning nr. 1383/72 var fastsat nogen restitutionssats for produkter under denne position.

Kommissionen har gjort gældende, at der ikke i reglerne om eksportlicenser er fastsat nogen særskilt sanktion for en sådan uregelmæssighed, som forelæggelsesretten har påvist. Reglerne forpligter alene medlemsstaterne til at oplyse Kommissionen herom. Forpligtelsen til »ved denne licens at eksportere den angivne mængde

af produktet inden for gyldighedsperioden« er ikke overholdt, hvis en licens for bygflager anvendes til eksport af et andet produkt, end det, som er beskrevet i licensen, og den stillede sikkerhed fortabes undtaget i tilfælde af force majeure.

Restitutionsbestemmelserne i den fælles markedsordning for kornsektoren indeholder ingen særlige regler om hele denne problemstilling. Restitutionen forudfastsættes på grundlag af eksportlicensen, hvorfor licens og tilsagn om restitution nødvendigvis kun kan gælde i forbindelse med hinanden og kun for det produkt, som er beskrevet i licensen. Hvis det forudsættes, at forordning nr. 1383/72 også skulle have fastsat en restitution for valsede bygkorn, ville den manglende forbindelse mellem licensen og den udførte vare da ikke kunne bringe erhvervelsen af den normale, ikke forudfastsatte restitution for denne vare, i fare? Ingen fællesskabsbestemmelse gør erhvervelse af en restitution (som ikke er forudfastsat) betinget af, at der fremlægges en eksportlicens. Sidstnævnte er i øvrigt ikke blandt de »eksport-toldformaliteter«, som skal være opfyldt, for at restitution kan opnås. Desuden er licensen ikke et bevis på udførslen, men skal alene give Kommissionen lejlighed til at danne sig et så pålideligt billede som muligt over fremtidige udførsler. Bortset fra de tilfælde, hvor restitutionen er forudfastsat, er en manglende licens på fællesskabsrettens nuværende stade altså ikke til hinder for, at der opstår et krav på restitution. Denne opfattelse er i øvrigt i overensstemmelse med den, som Domstolen lagde til grund i sag 35/71 (Recueil 1971, s. 1083-1096, 11. præmis).

c) Vedrørende det tredje spørgsmål

Sagsøgeren i hovedsagen har anført, at der i den foreliggende sag under alle omstændigheder bør ydes restitution for råproduktet byg, fordi der ikke er nogen afgørende forskel mellem på den ene side sammensætningen af byg og på den anden side sammensætningen af valset bygkorn.

Sagsøgte i hovedsagen har gjort gældende, at der kun består et krav på eksportrestitution, såfremt det pågældende eksportprodukt kan henføres under en af de produktbetegnelser og underpositioner i den fælles toldtarif, for hvilke der i henhold til de forordninger fra Kommissionen, som var gældende på eksporttidspunktet, var foreskrevet en bestemt restitutionssats, eller såfremt restitutionssatsen var blevet forudfastsat i en eksportlicens, som specielt udstedtes for dette produkt.

Kommissionen har om baggrunden for retten til eksportrestitution anført, at denne ordning ikke skal være en permanent indretning i den fælles markedsordning for korn, uanset markedssituationen, men at den kommer på tale i det omfang, der må fastsættes en særlig pris, som gør det muligt at eksportere og afsætte produkterne på verdensmarkedet. Restitutionerne er derfor udtrykkeligt fastsatte i en særlig retsakt, som Kommissionen har udstedt med dette formål for øje. Bestemmelserne om restitutioner i forordning nr. 120/67 indeholder ingen grundsætning, hvorefter der ved eksport af et forarbejdet produkt også skal ydes den restitution, som gælder for det tilsvarende råkorn, når der ikke er fastsat nogen restitution for selve det forarbejdede produkt. De restitutionsforordninger, som Kommissionen har udstedt, er ligesom den i hovedsagen omhandlede forordning nr. 1383/72 altså karaktiseret af en særdeles detaljeret opdeling af såvel de restitutionsberettigende produkter som af de restitutionsbeløb, der gælder for disse.

Eksportøren har altså kun et individuelt krav på restitution, når den i det enkelte tilfælde eksporterede vare kan tariferes under en af de produktgrupper, for hvilke der på eksporttidspunktet var fastsat en eksportrestitution af en bestemt størrelse. Hvis sagsøgeren i hovedsagen havde udført »valset korn: af byg« under position 11.02 E I a) 1, har sagsøgeren intet krav på restitution, eftersom dette produkt ikke er optaget i kataloget over eksportrestitutioner i forordning

nr. 1383/72. Heller ikke den opfattelse som Bundesfinanzhof lagde til grund i sin dom af 13. januar 1970, kan skabe en ret til restitution for sagsøger i hovedsagen for eksport af valset bygkorn. Det fremgår nemlig af forelæggelseskendelsen, at de eksportlicenser, som sagsøger har fremlagt, klart og utvetydigt angiver de pågældende produkter som hørende under positionen 11.02 E I b) 1. Eksportlicenserne indeholder forudfastsatte restitutionssatser, som gælder i medfør af forordning nr. 1383/72, der kun fastsætter restitution for valset byg. Et restitutionstilsagn havde altså været ulovligt og havde ikke for sagsøgeren i hovedsagen kunnet begrunde noget krav på restitution.

Hverken i tysk ret eller i fællesskabsretten findes der noget princip, hvorefter Fællesskabet af billighedsgrunde burde udbetale eksportrestitutioner, som ikke i forvejen er udtrykkeligt fastsat i loven. Sådanne undtagelser er begrænset til tilfælde, hvor der af hensyn til almenvellet er udstedt forordninger, som griber ind i bestående og beskyttede rettigheder og som ville påføre de pågældende uacceptable byrder. Formålet med disse billighedsbestemmelser er i øvrigt heller ikke, at den pågældende skal kunne undgå ubehageligheder, som han selv er skyld i.

Derfor foreslås det, at det tredje spørgsmål besvares benægtende.

Sagsøgeren i hovedsagen har ikke efterkommet Domstolens anmodning om at indgive den ekspertrapport, som sagsøger henviste til i sine skriftlige indlæg.

Sagsøgeren i hovedsagen, repræsenteret af advokat Modest, Hamburg, og Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, repræsenteret af sin juridiske rådgiver Kalbe som befuldmægtiget, har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 10. marts 1976.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 1. april 1976.

Præmisser

1 Ved kendelse af 29. august 1975 indgået til Domstolen den 3. oktober s.å. har Finanzgericht Hamburg i medfør af EØF-traktatens artikel 177 stillet Domstolen præjudicielle spørgsmål om fortolkningen af position 11.02 E I a) 1 i den fælles toldtarif;

disse spørgsmål er rejst i en retssag om udførslen af 4 varepartier, som sagsøgeren i hovedsagen toldangav som bygflager under position 11.02 E I b) 1 (bb) i de toldpositioner, der anvendes på restitutioner, men som sagsøgte i hovedsagen efter undersøgelse af prøver fra de udførte partier, henførte under valset korn i underposition;

sagsøgte har afvist at yde restitution for denne udførsel, fordi der ikke i Kommissionens forordning nr. 1383/72 af 30. juni 1972 om fastsættelse af eksportrestitutioner for produkter forarbejdet på basis af korn og ris (JO L 149, s. 30), som var gældende på tidspunktet for den omstridte udførsel, var fastsat nogen restitution for valset korn;

sagsøgte har dernæst afvist en anmodning fra sagsøgeren i hovedsagen om tildeling af restitutioner for flager af byg (position 11.02 E I b) 1) og for byg (position 10.03), fordi sagsøger ikke havde udført disse produkter.

2 Der spørges først, om underposition 11.02 E I a) 1 i position 11.02 i den fælles toldtarif: »korn, valset: af byg« adskiller sig fra position 11.02 E I b) 1: »flager: af byg« derved, at bygflager i modsætning til valsede bygkorn skal være fremstillet af afskallede (avnefrie) bygkorn, eller om forskellen mellem disse to underpositioner blot er, at bygflager uden forudgående afskalning af bygkornene valses (eller presses) grundigere (således at de taber en del af deres skal) end valsede bygkorn.

3 Det skal først anføres, at den fælles toldtarif ikke indeholder nogen definition af udtrykkene »bygflager« og »valset bygkorn«, og da det ikke utvetydigt fremgår af inddelingen af position 11.02, om fremstillingen af bygflager forudsætter en forudgående afskalningsproces, vil de Forklarende Bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen være at anvende;

i disse forstås ved »afskallet korn. . . ., korn, hvor frøhinden (hinden under avnerne) er delvis fjernet, og i visse tilfælde også korn af visse bygsorter, hvis avner er fjernet, således at kernen almindeligvis er synlig (avnerne kan kun fjernes ved formaling, idet de er for fastvoksede til at kunne fjernes alene ved tærskning, jfr. de forklarende bemærkninger til position 10.03)«;

i samme bemærkninger forstås ved »flager (hovedsagelig af byg eller havre), . . . valset korn, fremstillet ved presning eller valsning af hele korn og med en del af skallen bevaret [1]. Ved denne behandling bliver kornet ofte ophedet med damp eller ved valsning mellem ophedede valser: uanset denne behandling henføres kornet dog til nærværende kapitel«.

4 Det fremgår af det anførte, at flagerne fremkommer ved en afskalningsproces, som består i at fjerne en del af kornenes skal;

desuden er EF's forklarende bemærkninger til toldtariffen, skønt de først efterfølgende har kunnet anvendes på denne sag, baseret på den samme fortolkning, idet det heri angives, at »flager, som hører under denne underposition er afskallet og valset korn, som stadig har bevaret en del af deres skal«;

1 — Ordene: »og med en del af skallen bevaret« findes ikke i den danske udgave af de Forklarende Bemærkninger til Bruxellesnomenklaturen.

det ændrer for øvrigt intet i denne konstatering om flagerne er presset eller valset;

derimod gennemgår valsede bygkorn kun én behandling, der ganske vist ændrer deres form, men ikke fjerner størstedelen af deres avner [1] som ifølge De forklarende Bruxelles-bemærkninger »er for fastvoksede til at kunne fjernes alene ved tærskning«.

5 Spørgsmalet skal følgelig besvares således, at »flager af byg« i positionen 11.02 E I b) 1 er fremstillet af korn, som har gennemgået en afskalningsproces, hvorved en del af skallen er fjernet, og det som adskiller dem fra »korn: valset« af byg i underpositionen 11.02 E I a) 1 er således ikke, hvad de taber ved valsningsprocessen.

6 Såfremt den første del af det første spørgsmål besvares bekræftende, spørges der, om artikel 12, stk. 1 i forordning nr. 120/67, hvorefter der for enhver eksport fra Fællesskabet af de i artikel 1 nævnte produkter kræves fremlagt en eksportlicens, jfr. artikel 2, stk. 1 i forordning (EØF) nr. 1373/70, hvorefter eksportlicensen berettiger og forpligter til inden for licensens gyldighedsperiode at eksportere den angivne mængde af produktet, skal fortolkes således, at der også erhverves ret til en eksportrestitution i henhold til artikel 16 i forordning nr. 120/67 og artikel 1 og 3 i forordning nr. 1041/67, selvom der udføres et andet produkt end det, for hvilket der er udstedt eksportlicens.

7 Artikel 12 i Rådets forordning nr. 120/67 af 13. juni 1967 om den fælles markedsordning for korn (EFT-specialudgave 1967, s. 29; org. ref. JO 1967, s. 2269) bestemmer, at der for enhver eksport fra Fællesskabet kræves fremlagt en licens, hvis udstedelse betinges af, at der stilles sikkerhed for opfyldelsen af forpligtelsen til at gennemføre eksporten inden for licensens gyldighedsperiode samt at sikkerheden fortabes, såfremt transaktionen ikke har fundet sted inden for den nævnte frist;

uafhængigt heraf bestemmer nævnte forordning i artikel 16, at for at muliggøre eksport på grundlag af de noteringer eller priser, der gælder på verdensmarkedet for disse produkter, kan forskellen mellem disse noteringer eller priser og priserne inden for Fællesskabet i det nødvendige omfang udlignes ved en eksportrestitution;

disse to bestemmelser regulerer forskellige områder, og efter artikel 14, stk. 2 i Kommissionens forordning nr. 1373/70 af 10. juli 1970 om fælles gennem-

1 – Den franske udgave af de Forklarende Bemærkninger har her »avner og skal«

førelsesbestemmelser for import- og eksportlicenser samt forudfastsættelsesattester for landbrugsvarer, for hvilke der gælder en ordning med fælles priser (EFT-specialudgave 1970 II, s. 382; org.ref. JO L 158 af 20. 7. 1970, s. 1) er de eneste følger af, at de eksporterede varer ikke svarer til licenses betegnelser, at de pågældende medlemsstater skal underrette Kommissionen herom, og at den stillede sikkerhed eventuelt kan fortabes;

desuden bestemmer artikel 1, stk. 2 i Kommissionens forordning nr. 1041/67/EØF af 21. december 1967 om de nærmere regler for anvendelse af eksportrestitutioner for de produkter, for hvilke der gælder en ordning med fællespriser (EFT-specialudgave 1967, s. 298; org. ref. JO L 314 af 23. 12. 1967, s. 9), at godkendelsen af det dokument, hvorved den pågældende angiver varerne til udførsel mod at drage fordel af en restitution, skal anses som opfyldelse af eksporttoldformaliteterne.

8 Spørgsmålet skal følgelig besvares således, at der også erhverves ret til restitution, selv om der udføres et andet produkt end det, for hvilket licensen er udstedt.

9 Såfremt andet spørgsmål besvares bekræftende, er det sidste spørgsmål, om eksport af det restitutionsberettigende råprodukt (byg i position 10.03) giver ret til restitution, såfremt der på det relevante tidspunkt ikke er fastsat nogen restitutionssats for det faktisk udførte produkt (valsede bygkorn i position 11.02 E I a 1).

10 Restitution kan kun tildeles, når det udførte produkt er opført i bilaget til de forordninger, hvori restitutionsbeløbene fastsættes;

efter den ovenfor nævnte forordning nr. 1383/72 var der ikke dengang fastsat nogen restitutionssats for valsede bygkorn;

det er intetsteds foreskrevet, at der i det sidstnævnte tilfælde i det mindste tildeles restitutionen for råprodukterne;

derfor skal det tredje spørgsmål besvares benægtende.

Vedrørende sagsomkostningerne

11 De udgifter, der er afholdt af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, som har fremsat indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres;

da retsforhandlingerne i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser,

kender

DOMSTOLEN

vedrørende de spørgsmål, som er forelagt den af Finanzgericht Hamburg ved kendelse af 29. august 1975, for ret:

1. **»Flager: af byg« i toldpositionen 11.02 E I b) 1 er fremstillet af korn, som har gennemgået en afskalningsproces, hvorved en del af skallen er fjernet, og det som adskiller dem fra »korn: valset« af byg i positionen 11.02 E I a) 1 er således ikke, hvad de taber ved valsningsprocessen.**

2. **Artikel 16 i forordning nr. 120/67 og artiklerne 1 og 3 i forordning nr. 1041/67 kan fortolkes således, at der også erhverves ret til en eksportrestitution, selvom der er udført et andet produkt, end det, for hvilket licensen er udstedt.**

3. **Såfremt der på det relevante tidspunkt ikke er fastsat nogen restitutionssats for det faktisk udførte produkt, opstår der intet krav på en restitution.**

Lecourt Kutscher O'Keeffe Donner Mertens de Wilmars

Pescatore Sørensen Mackenzie Stuart Capotorti

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 8. april 1976.

A. Van Houtte
Justitssekretær

R. Lecourt
Præsident